

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O MLADINSKIH SVETIH SLOVENIJE

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA IZDAJO ZAKONA

Mladinski svet je glavno telo, preko katerega mladi sodelujejo v procesu odločanja. Sami mladinski sveti so si po državah podobni, tako po strukturi, kot namenu in delovanju. V večini primerov gre za krovno organizacijo mladinskih organizacij, ki je ali naj bi bila sogovornik oblastem na področju mladine. Bodisi na nacionalni bodisi na regionalni ali lokalni ravni.

Zagotavljanje možnosti za vključevanje mladih v procese odločanja in motiviranje mladih za aktivnejšo udeležbo v političnem, ekonomskem in družbenem življenju sta ena glavnih ciljev evropske mladinske politike. Tudi Evropska komisija v svoji Beli knjigi poseben poudarek daje odprtemu procesu odločanja.

Trendi narekujejo čim bolj odprt postopek sprejemanja odločitev. Ob upoštevanju slabosti glede delovanja mladinskih svetov in iskanju novih rešitev za vključevanje mladih, ki niso člani nobene organizacije, je potrebno ob vključevanju mladih v proces odločanja zagotoviti enakopravnost. To pomeni, da je potrebno mlade vključevati tako preko mladinskih svetov kot tudi preko drugih primernih mehanizmov, mladinskih centrov ali imenovanih zastopnikov za mlade.

Zakon o mladinskih svetih (v nadaljevanju ZMS) ureja položaj, delovanje, dejavnost ter financiranje Mladinskega sveta Slovenije (v nadaljevanju MSS) in lokalnih mladinskih svetov, ki sta pravni osebi zasebnega prava s pravicami, obveznostmi in odgovornostmi, ki jih določata zakon in temeljni akt. V MSS se združujejo društva, zveze društev in mladinske organizacije oziroma notranje organizacijske enote mladinskih organizacij v političnih strankah, registrirane po določbah zakona, ki ureja politične stranke, različnih družbenih, nazorskih in političnih usmeritev, ki opravljajo javno koristne dejavnosti za otroke in mladino (v mladinski svet lokalne skupnosti se združujejo zgoraj naštet organizacije s sedežem v lokalni skupnosti), in ki imajo najmanj 70% članstva in 70% članov vodstva v starosti od 15 do 29 let.

Mladinski svet je zagotovo eden izmed tradicionalnih mehanizmov vključevanja mladih v procese odločanja. Glede na sestavo MSS in lokalnih mladinskih svetov imajo le ti v procesu odločanja dokaj močno vlogo. V postopku posvetovanja je potrebno zagotoviti enakopravnost in vključiti čim več mladih. Iz tega razloga posvetovanje ne sme biti odprto samo za mladinske svete, ampak

mora biti sodelovanje zagotovljeno mladinskim organizacijam in mladim, ki niso člani nobene organizacije.

Ob ustanovitvi Sveta Vlade za mladino (2009), ki igra vlogo posvetovalnega organa na vladni ravni, igra MSS zdaj vlogo klasične krovne organizacije, v katero se lahko vključujejo mladinske organizacije, politične mladinske organizacije (opcija1: in mladinski centri) in ki poskuša na proces odločanja vplivati preko vseh mehanizmov vključevanja, ki so na voljo. Zaradi tega se lahko MSS obravnava bolj kot struktura na strani mladinskih organizacij v smislu njihovega združevanja interesov in oblikovanja skupnih stališč, ne pa kot mehanizem sodelovanja mladih v postopkih odločanja. Že zdaj ZMS določa, da morajo vlada, ministrstva in drugi državni organi ter organi lokalnih skupnosti pred določanjem predlogov zakonov in drugih predpisov, ki neposredno vplivajo na življenje in delo mladih, o tem obvestiti MSS oziroma mladinske svete lokalnih skupnosti.

V letu 2009 se je v MSS vključevalo 17 organizacij (Društvo Mladi evropski federalisti, Društvo mladinski ceh, Društvo SKAM, Društvo ŠKUC, Društvo ŠOLT, Klub mladih Zares aktivni, Mlada liberalna demokracija, Mlada Slovenija, Mladi forum SD, Mladinsko združenje Brez izgovora, Nova generacija SLS, Popotniško združenje Slovenije, Slovenska demokratska mladina, Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov, Zveza slovenske podeželske mladine, Zveza ŠKIS, Zveza tabornikov Slovenije), v Registru vpisanih lokalnih mladinskih svetov, pa je v letu 2009 bilo vpisanih 46 lokalnih svetov. Dejansko aktivnih je bilo v letu 2009 samo 12.

Obstoječi mladinski sveti lokalnih skupnosti delujejo v vlogi zagotavljanja institucionalizacije udeležbe mladih pri lokalnih zadevah. Da bi lahko uresničili področne politike, bi morale lokalne oblasti vpeljati ustrezne strukture, ki mladim omogočajo sodelovanje pri odločitvah in razpravah, ki se nanašajo nanje. Vzpostavile naj bi strukturirani dialog. Povzetek Revidirane Evropske listina o vključevanju mladih v lokalno in regionalno življenje¹: »Glede na raven, na kateri delujejo, imajo te strukture različno obliko. Delujejo lahko na vasi, v mestu, urbani soseski v mestu in celo v regiji. Ustvariti morajo razmere za odkrit dialog med mladimi ter lokalnimi in regionalnimi oblastmi. Mladim in njihovim predstavnikom morajo omogočiti, da so enakovredni akterji pri politikah, ki se nanašajo nanje. Te strukture morajo biti predstavniške in stalne. Ukvarjati se morajo z vsemi zadevami, za katere mladi izrazijo zanimanje. Lahko se ustanovi začasna struktura za razpravo o posebnih primerih. Dobro je, da se občasno kombinirajo različne oblike.«

Praksa na strani organizirane mladine v Sloveniji kaže, da v manjših lokalnih skupnostih obstoječa ureditev predstavlja preveliko administrativno oviro. Delujoče lokalne mladinske svete imamo najpogosteje v občinah nad 12.000 prebivalci, v Sloveniji pa je kar 166 lokalnih skupnosti z manjšim številom prebivalcev. Z obstoječimi spremembami bi omogočili, da se ustanovijo lokalni sveti, ki bi združevali mladinska združenja sosednjih občin ali, da manjše lokalne skupnosti za prehodno obdobje imenujejo poroka, osebo ali skupino oseb, na katero se lahko, kadar je to potrebno, mladi obrnejo in ki spremlja izvajanje ukrepov. Imenovanje mora biti sporazumno. Naloge te osebe ali skupine oseb so med drugim: da je posrednik med mladimi in izvoljenimi predstavniki lokalnih in regionalnih oblasti pri vprašanjih, ki nastajajo na eni ali drugi strani; da je zagovornik mladih nasproti lokalnim in regionalnim oblastem v napetih situacijah; da z njeno pomočjo lokalne in regionalne oblasti komunicirajo z mladimi; da pripravlja redna poročila o namerah mladih ter lokalnih in regionalnih oblasti, v katerih oceni raven sodelovanja mladih v

¹ Revidirana Evropska listina o vključevanju mladih v lokalno in regionalno življenje je bila sprejeta na Stalni konferenci marca 1992 z resolucijo 237 (člen 22). Sprejel jo je Kongres lokalnih in regionalnih skupnosti Evrope (10. seja 21. maja 2003, odgovor na priporočilo 128).

lokalnem in regionalnem življenju, na primer z izvajanjem projektov, vključenostjo v strukture udeležbe mladih in učinki njihove udeležbe.

Predlogi sprememb na eni strani natančneje opredeljujejo mladinske svete, krepijo njihovo vlogo, na drugi strani se v zakonu primeroma predvidi možnost oblikovanja poroka za prehodno obdobje.

2. CILJI, NAMEN IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

Glavni namen zakona

Namen zakona je zagotoviti širšo participacijo mladih pri odločanju ter s popravki izboljšati obstoječe normativne opredelitve. Širšo participacijo mladih bi zakon omogočil na način navajanja dodatnih tipov organizacij, v okviru katerih prepozna avtonomna delovanja skupine mladih ter na način opuščanja spodnje meje starosti članstva, pri čemer bi z varovali morali ohraniti specifičnost, ki velja na področju mladinskega dela in v mladinskem polju.

Država je s sprejemom Zakona o mladinskih svetih vzpostavila instrument pomoči mladini, po devetih letih pa je izpostavljena potreba po njegovi prenovi, saj bi hkrati z izpostavljeno pripravljenostjo po zakonitvi javnega interesa na področju mladinskega dela, lahko usklajeno uredili več področij hkrati.

Cilji zakona

Cilj zakona je s uveljaviti spremembe, ki bodo omogočile širšo participacijo mladih pri odločanju ter hkrati s tem uveljaviti spremembe ZMS, ki bodo prispevek k boljši normativni ureditvi delovanja mladinskih svetov.

3. PRILAGOJENOST UREDITVE PRAVNEMU REDU EU IN PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH

Prilagojenost ureditve pravnemu redu EU

Ta zakon ni predmet prilagajanja slovenske ureditve pravu Evropske unije, saj v Evropski uniji ni predpisov, ki bi nalagali državam članicam enotno urejanje področja mladinskih svetov. Sistem ureditev je prepuščen urejanju posameznih držav članic Evropske unije na nacionalnem nivoju.

Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

V večini evropskih držav se nacionalni, regionalni in lokalni mladinski sveti dojemajo kot poglobitni vir politične participacije in vpliva mladih. Mladinski sveti so ne glede na to, ali gre za zasebne krovne organizacije mladinskih združenj ali za državne svete, ki vključujejo javne mladinske institucije, tradicionalni kanali sodelovanja in izmenjave informacij med politiki, oblastjo in mladino.

Nekatere države so šle v smeri ustanavljanja nacionalnih ali regionalnih mladinskih parlamentov. Nekaj se jih je v tem okviru odločilo za splošne volitve članov parlamenta in dodelitev nekaterih pristojnosti odločanja v mejah njihovega proračuna. Druge države pa so šle v smeri oblikovanja nacionalnih delovnih skupin, v katerih se predstavniki mladih srečujejo z javnimi uslužbenci in si izmenjujejo poglede in mnenja.

Finska je Zakon o mladinskem delu² sprejela leta 1995, področje financiranja pa podrobneje ureja Vladni dekret o mladinskem delu³.

Irska je zelo podroben Zakon o mladinskem delu⁴ sprejela leta 2001.

Flamski del Belgije področje mladinskega dela ureja s številnimi dokumenti, večinoma pa gre za sklepe vlade. Splošno ureja mladinsko področje Vladni dekret o mladinski politiki, parcialno pa je vlada sprejela še Dekret z dne 14. 12. 1998 o priznanju in podpori mladinskih organizacij, mladinskih centrov in mladinskih storitev, Zakon o podpori in spodbujanju občinske, medobčinske in provincialne mladinske politike in politike mladinskega dela⁵, Sklep vlade o izvrševanju mladinske politike na ravni province, Sklep vlade o izvrševanju občinske in medobčinske mladinske politike in Sklep vlade o subvencijah občinskim svetom, ki izvršujejo politiko o prostoru za mlade kot del politike mladinskega dela.

Tudi Avstrija nima splošnega zakona, ampak posamezna vprašanja ureja s posebnimi zakoni. V analizi je vključen Zvezni zakon o predstavljanju interesov mladine⁶ in Zvezni zakon o dodeljevanju sredstev za mladinsko usposabljanje in delo⁷.

Pregled po državah glede na posamezne elemente systemskega zakona⁸

Splošne določbe⁹, starostna meja

Finski zakon v splošnih določbah vsebuje namen zakona, definicijo mladinskega dela, upravljanje in razvoj mladinskega dela, izvrševanje mladinskega dela in mladinskih dejavnosti, določa dolžnosti in sodelovanje med institucijami v okviru mladinskega dela in opredeljuje Posvetovalni svet za mladinske zadeve.

Dekret o mladinski politiki Flamske v splošnih določbah vsebuje predvsem definicije (mladino sestavljajo osebe stare od 3. do 30. leta), določa pa tudi pogoje, ki jih morajo izpolnjevati združenja in organizacije za pridobitev subvencije.

Tudi irski zakon v splošnih določbah vsebuje predvsem definicije terminov, ki jih uporablja zakon, ne opredeljuje pa starostne meje mladine.

² Zakon o mladinskem delu, 235/1999, sprejet 24. februarja 1995.

³ Vladni dekret o mladinskem delu, 729/2002, izdan 22. avgusta 2002.

⁴ Zakon o mladinskem delu, 42/2001, sprejet 1. decembra 2001.

⁵ Sprejet 14. februarja 2003.

⁶ Sprejet 29. decembra 2000.

⁷ Sprejet 29. decembra 2000.

⁸ Nekateri elementi (npr. splošne določbe) so tipična zakonska materija in v njih povzemamo samo ureditve držav, ki imajo področje mladine urejeno z zakonom. Pri drugih elementih (npr. mladinsko delo) pa so vključene tudi ureditve držav, ki področje urejajo s programskimi dokumenti.

⁹ Poglavlje samo generalno našteva vsebino splošnih določb posameznih zakonov. Če splošne določbe vsebujejo določila, pomembna za naslednja poglavja, so te določbe vključene v nadaljevanju analize.

Kot večina drugih, tudi avstrijska zakona med splošnimi določbami določata namen zakona in definicije. Termin mladina se nanaša na osebe stare do 30 let.

Mladinska politika

Zakonodaja in programski dokumenti evropskih držav večinoma ne definirajo mladinske politike, skoraj vse države pa določajo posamezna načela in cilje mladinske politike. Vzrok temu je dejstvo, da ima le manjšina držav sistemski mladinski zakon, kajti cilji, načela in usmeritve mladinske politike so bolj materija strateških dokumentov kot pa zakonodaje.

Področja, na katera se osredotočajo nacionalne mladinske politike so predvsem izobraževanje, zaposlovanje, sodelovanje v procesih odločanja, socialno in zdravstveno varstvo mladih ter preživljanje prostega časa.

Evropski mladinski forum¹⁰ je izdal 11 indikatorjev oziroma priporočil o vsebini nacionalne mladinske politike. Opozarja, da ne gre za zaprt seznam, saj je treba pri oblikovanju nacionalne mladinske politike izhajati predvsem iz situacije in potreb mladih v vsaki posamezni državi. S spoštovanjem indikatorjev bo vključevanje mladinskih organizacij v procese odločanja zagotovljeno. Seveda pa je za implementacijo indikatorjev potrebno zagotoviti ustrezne ukrepe.

Seznam indikatorjev:

- neformalno izobraževanje,
- politika mladinskega usposabljanja,
- mladinska zakonodaja, ki naj zagotovi vključitev mladih in mladinskih organizacij v proces odločanja ter zagotovi pravni okvir za učinkovito državno upravo,
- mladinski proračun za spodbujanje razvoja mladinskih organizacij in dejavnosti, ki jih izvaja mladinski nevladni sektor,
- politika informiranja mladih o različnih priložnostih, delu vlade na področju mladine, ipd.,
- večnivojska mladinska politika, ki določa ukrepe tako nacionalne vlade kot drugih teles na vseh nivojih uprave,
- mladinske raziskave,
- participacija,
- medsektorsko sodelovanje,
- inovacije,
- mladinska posvetovalna telesa, ne samo na nacionalni ravni, ampak tudi na regionalni oziroma lokalni.

Bela knjiga Evropske komisije: Nova spodbuda za evropsko mladino¹¹ poudarja predvsem izobraževanje, zaposlovanje, vključevanje v proces odločanja, prostovoljno delo in socialno vključenost. Izpostavlja tudi, da je treba na področju upravljanja z mladinsko politiko še posebej upoštevati načela odprtosti, sodelovanja, odgovornosti, učinkovitosti in koherentnosti.

¹⁰ www.youthforum.org.

¹¹ COM (2001) 681 final.

Mladinsko delo

Definicija mladinskega dela

Večina zakonov definira mladinsko delo, določa njegovo strukturo in financiranje.

Osnovne značilnosti mladinskega dela so:

- njegov cilj je osebni in socialni razvoj mladih,
- dopolnjuje formalni sistem izobraževanja,
- mladi se vanj vključujejo prostovoljno,
- za njegovo izvajanje so zadolžene predvsem mladinske organizacije,
- izvaja se v prostem času mladih.

Mladinsko delo na Finskem pomeni ukrepe za izboljšanje življenjskih pogojev mladih in ustvarjanje pogojev za njihove civilne dejavnosti.

Irska definicija pravi, da gre pri mladinskem delu za načrtovane izobraževalne programe, ki so oblikovani z namenom pomoči in spodbujanja osebnega in socialnega razvoja mladih preko njihovega prostovoljnega vključevanja. Gre za izobraževalne programe, ki dopolnjujejo formalno, akademsko ali poklicno izobraževanje ali usposabljanje in ki ga primarno izvajajo prostovoljne mladinske organizacije.

Po avstrijskem Zveznem zakonu o dodeljevanju sredstev za mladinsko usposabljanje in delo se za mladinsko delo štejejo vse primerne oblike mladinskega usposabljanja in izobraževanja, ki dopolnjujejo vzgojo mladih znotraj družine oziroma socialni razvoj mladih v drugih sferah zasebnega življenja, odvijajo se pa zunaj formalnega sistema izobraževanja in javnih socialnih storitev.

Flamci mladinsko delo definirajo kot socialno-kulturno delo, ki temelji na nekomercialnih ciljih in je namenjeno mladim oziroma ga mladi izvajajo, povezano pa je z njihovim prostim časom. Izvaja se z namenom izobraževanja in splošnega razvoja mladih, ki v njem sodelujejo prostovoljno.

Organizacijska struktura mladinskega dela

Ureditve organizacijske strukture v evropskih državah so si med seboj zelo podobne, saj vse:

- dokaj natančno določajo vloge različnih akterjev na področju mladinskega dela,
- organizacijsko strukturo določajo decentralizirano (veliko nalog imajo regionalne oziroma lokalne uprave), kot izvajalce večinoma določajo mladinske organizacije.

Finski zakon ne vsebuje veliko določb na to temo. Določa le, da je glavno upravljanje in razvoj mladinskega dela odgovornost Ministrstva za šolstvo. Na regionalni ravni pa je promocija mladinskih storitev in razvoj življenjskih pogojev za mlade odgovornost državnih ustanov na ravni province. Primarno so za implementacijo mladinskega dela odgovorne vlada, lokalne vlade in mladinske organizacije.

Zelo podrobno pa organizacijo mladinskega dela in pristojnosti posameznih akterjev določa irski zakon. Ministrstvo za izobraževanje in znanost v okviru svojih zmožnosti zagotavlja razvoj in koordinacijo mladinskih politik in mladinskih programov, denarno pomoč pri izvedbi mladinskih programov, vsaj enkrat na leto te programe in organizacije, ki so prejele denar, preveri, vsaj

enkrat na tri leta preveri programe, organizacije, ki so na različne načine dobile državni denar ter imenuje nacionalni posvetovalni odbor za mladinsko delo.

Strokovni izobraževalni odbor po svojih zmožnostih in v okviru svojih finančnih možnosti zagotavlja izvrševanje mladinskega dela na svojem področju, svoje načrte, predloge in aktivnosti načrtuje v sodelovanju z mladinskimi organizacijami, zagotavlja pomoč (tudi finančno) različnim mladinskim organizacijam, koordinira mladinske programe z izobraževalnimi ter pripravi razvojni program¹². Zakon zelo natančno določa postopek sprejemanja programa in pristojnosti preostalih akterjev mladinskega dela, kot so ocenjevalec mladinskega dela, nacionalni posvetovalni odbor mladinskega dela, odbori za mladinsko delo, prostovoljni mladinski sveti, predpisane, pooblašene, odobrene in imenovane organizacije.

Flamska organizacija mladinskega dela je zelo decentralizirana, saj tako občinski oziroma mestni sveti kot predstaviški svet province sprejmejo svoje načrte mladinske politike za tri oziroma šest let, letne načrte in poročila o dejavnostih, za kar dobijo tudi posebne subvencije. Zakon sicer natančno predpisuje vsebino načrta (oris trenutne situacije, potrebe mladih, vizije in cilji, povzetek konkretnih dejavnosti...) in postopek njegovega sprejemanja.

Organizacijska struktura mladinske politike¹³

Sodelovanje mladih v procesu odločanja

Zagotavljanje možnosti za vključevanje mladih v procese odločanja in motiviranje mladih za aktivnejšo udeležbo v političnem, ekonomskem in družbenem življenju sta ena glavnih ciljev evropske mladinske politike. Tudi Evropska komisija v svoji Beli knjigi poseben poudarek daje odprtemu procesu odločanja.

V nadaljevanju povzemamo različne načine in možnosti za sodelovanje mladih v procesu odločanja.

Mešani posvetovalni svet

Na Finskem Posvetovalni svet za mladinske zadeve, ki pomaga ministrstvu, imenuje vlada. Svet razpravlja in podaja komentarje o zadevah, povezanih z mladinskim delom in finančnimi načrti ministrstva ter podaja predloge za mladinske programe in ukrepe. Večino članov nominirajo mladinske organizacije, svet pa ima lahko tudi pododbore.

Na Irskem imajo različne odbore, ki so pristojni za različne zadeve. Nacionalni posvetovalni odbor mladinskega dela imenuje minister z namenom svetovanja glede izvajanja in koordinacije mladinskih programov, razvoja in implementacije mladinskih politik, itd¹⁴. Odbor ima od 31 – 33 članov, ki so predstavniki različnih ministrstev in državnih organov, štiri člane imenuje Strokovni

¹² Razvojni program se pripravi za tri leta, odobri ga minister za šolstvo. V programu Odbor specificira potrebe za mladinsko delo (koliko je mladih oseb, kakšne so že obstoječe storitve,...) in poda oceno finančnih posledic. Odbor vsako leto preveri stopnjo implementacije plana, učinkovitost mladinskih programov in storitev ter oceno izvedenih aktivnosti glede na zadeve, izpostavljene v planu in napiše letno poročilo.

¹³ V nadaljevanju povzemamo organizacijsko strukturo mladinske politike in ne mladinskega dela, saj so nekateri viri govorili o strukturi mladinskega dela, drugi pa mladinske politike. Pri obeh pa gre za zelo podobno strukturo oziroma podobne organe.

¹⁴ Zakon natančno določa, glede katerih zadev ima odbor svetovalno in predlagalno funkcijo.

izobraževalni odbor, reprezentativna nacionalna mladinska organizacija pa imenuje toliko članov kot je skupaj zgornjih članov. Strokovni izobraževalni odbor lahko za področje svojega dela imenuje poseben Odbor mladinskega dela, ki ima funkcijo svetovalnega organa.

Mladinski svet

V večini evropskih držav se nacionalni, regionalni in lokalni mladinski sveti dojemajo kot poglobitni vir politične participacije in vpliva mladih. Mladinski sveti so ne glede na to, ali gre za zasebne krovne organizacije mladinskih združenj ali za državne svete, ki vključujejo javne mladinske institucije, tradicionalni kanali sodelovanja in izmenjave informacij med politiki, oblastjo in mladino. Vendar pa dokument *Trendi mladinske participacije in mladinske politike*¹⁵ opozarja, da ima omenjeni tradicionalni model tudi omejitve in slabosti:

- mladinski sveti predstavljajo le manjšino mladine,
- mladinski sveti ne predstavljajo socialno uravnoteženega dela mladine,
- pojavila se je tendenca v spremembi motivacije za članstvo oziroma sodelovanje v organizacijah: mladi želijo biti uporabniki organizacij in ne njihovi člani, veliko teh uporabnikov ima do organizacij zgolj potrošniški interes in se za dejavnosti ne zanimajo z ideološkega vidika,
- osebe, ki predstavljajo mlade v organizacijah in svetih niso nujno tudi same mlade, posledično pa je lahko njihovo znanje o potrebah mladih omejeno.

Nekatere države so šle v smeri ustanavljanja nacionalnih ali regionalnih mladinskih parlamentov. Nekaj se jih je v tem okviru odločilo za splošne volitve članov parlamenta in dodelitev nekaterih pristojnosti odločanja v mejah njihovega proračuna. Druge države pa so šle v smeri oblikovanja nacionalnih delovnih skupin, v katerih se predstavniki mladih srečujejo z javnimi uslužbenci in si izmenjujejo poglede in mnenja.

Na Irskem za vsako področje Strokovnega izobraževalnega odbora deluje Prostovoljni mladinski svet, ki ima 10 – 20 članov, od katerih četrtno članov imenujejo mladinske organizacije izmed svojih zaposlenih, vsaj petina vseh članov pa mora v času imenovanja soditi med mladino, torej ne sme presegati določene starostne meje. Strokovni izobraževalni odbor lahko z dovoljenjem ministra izda navodila za volitve članov sveta. Mladinski sveti služijo kot forum mladinskih organizacij za razpravo o izvedbi mladinskih programov in storitev, svetujejo glede priprave in implementacije zadev iz razvojnega plana, imenujejo člane odbora za mladinsko delo, itd.

Avstrijski Zakon o predstavljanju interesov mladih predvideva ustanovitev Zveznega mladinskega predstavniškega sveta, ki služi predstavljanju interesov mladih v odnosih z zveznimi političnimi voditelji. Člani predstavniškega sveta ne smejo biti starejši od 30 let, imenujejo pa jih pooblašcene organizacije¹⁶. V stvareh, ki zadevajo mladino, ima predstavniški svet enak status kot predstavniki interesov delavcev, gospodarstvenikov, kmetov in upokojencev. Predstavljanje interesov mladine v procesu odločanja na zvezni ravni med drugim vključuje tudi predstavljanje interesov mladih v razmerju do zvezne vlade, svetovanje zvezni vladi glede vseh stvari, ki zadevajo mlade, komentarje na vso primarno in sekundarno zakonodajo, ki se Svetu zdi relevantna, ipd. Zakon

¹⁵ Trends in Youth Participation and Youth Policy, Excerpts from »Study on the State of Young People and Youth Policy in Europe, študijo je po naročilu DG Izobraževanje in kultura izvedel raziskovalni inštitut IARD iz Italije, sodelovali pa so strokovnjaki iz vseh starih držav članic EU.

http://europa.eu.int/comm/education/youth/studies/iard/summaries_en.pdf

¹⁶ Zakon med organi predstavniškega sveta predvideva skupščino in izvršni odbor, pri tem pa natančno določa, katere organizacije imenujejo določeno število članov.

dokaj natančno določa predstavništvo in dodeljevanje sredstev, vendar pa ne določa nobene dolžnosti vlade, da Svet informira o zadevah, ki so pomembne za življenje in delo mladih, ali da se z njim o določenih zadevah posvetuje¹⁷.

Flamski dekret določa, da z namenom spodbujanja participacije mladih, flamska vlada priznava in podpira (tudi finančno) organizacijo, ki je bila ustanovljena že leta 1921 in se imenuje mladinski svet. Svet na svojo iniciativo svetuje glede vseh stvari, ki zadevajo mlade, vlada pa lahko zaprosi za nasvet glede osnutkov dekretov in odločitev. Mladinski svet lahko predstavlja tako mlade kot mladinsko delo na nacionalnem in mednarodnem nivoju. Vlada Svet zaprosi za mnenje o vseh stvareh, ki zadevajo mladinsko politiko, Svet pa mora podati utemeljeno mnenje v roku enega meseca. Ima 16 – 24 članov, katerih mandat je tri leta, vsaj polovico članov imenujejo nacionalna mladinska združenja. Svet mora vsako leto sprejeti proračun, finančno poročilo in poročilo o dejavnosti, dobi pa letno subvencijo za osnovne operativne stroške in stroške osebja.

Poseben zakon določa še, da za posvetovanje in sodelovanju v postopku sprejemanja načrta mladinske politike vsak občinski svet pripozna ali ustvari enega ali več mladinskih svetov, katerih člani so lahko delegati lokalnih ali medobčinskih mladinskih iniciativ, zainteresirani mladi, ne pa tudi politični predstavniki. Občinski mladinski svet na svojo iniciativo daje mnenje oziroma svetuje glede vseh zadev, ki vplivajo na mlade¹⁸. Mladinski svet na ravni občine ali province ima tudi zakonsko določeno posvetovalno vlogo pri sprejemanju načrta mladinske politike in letnega načrta. Zakon določa čas, ki ga ima mladinski svet na voljo za komentarje, in možnost ugovora, ki ga lahko vložijo mladinski svet ali mladinske iniciative, ki menijo, da so jim z načrtom mladinske politike kršene pravice.

Mešane komisije

Finski zakon in dekret ne predvidevata mešane komisije, vendar pa dekret določa ustanovitev Odbora za razdeljevanje subvencij, ki je posvetovalni odbor glede razdeljevanja subvencij in razvijanja sistema subvencij. Člane v odbor povabi vlada izmed strokovnjakov s področja mladine, pred imenovanjem pa mora pridobiti mnenje mladinskih organizacij.

Posvetovalno vlogo glede subvencij in vseh drugih zadev, ki se ji zdijo pomembne¹⁹, v Flamskem delu Belgije opravlja Posvetovalna komisija. Njeno sestavo določi vlada po posvetovanju z mladinskim svetom, dekret pa določa nezdružljivost funkcij s članstvom v mladinskem svetu in organizacijah, ki so subvencionirane po omenjenem dekretu.

Mladinske organizacije

Zakoni evropskih držav bolj ali manj natančno določajo pogoje, ki jih mora posamezna organizacija izpolnjevati za pridobitev statusa nacionalne mladinske organizacije (delovanje na območju celotne države, mladi morajo predstavljati določen del članstva, ipd.). Nekatere države določajo celo večje število različnih statusov, na podlagi katerih so organizacije upravičene do različne višine subvencij. Status ponavadi podeljuje minister za določeno dobo, ki pa se lahko tudi podaljša. Organizacije s pridobitvijo statusa pridobijo pravico do posebnih subvencij in pravico do imenovanja svojih predstavnikov v različna posvetovalna telesa.

¹⁷ S tem mislimo predvsem na vezanost na pridobitev mnenja Sveta.

¹⁸ Podobno določa zakon tudi za načrte mladinske politike na ravni province.

¹⁹ Dekret sam že pri nekaterih določbah predvideva mnenje posvetovalne komisije.

Finski dekret razlikuje med nacionalno mladinsko organizacijo, okrožno "izpostavo" mladinske organizacije in nacionalno organizacijo mladinskega dela. Nacionalna mladinska organizacija je organizacija, ki deluje na nacionalnem nivoju in je registrirana kot združenje lokalnih ali regionalnih organizacij. Imeti mora vsaj 3000 članov, od katerih sta vsaj 2/3 mlajših od 29 let. Okrožna organizacija nacionalne mladinske organizacije pomeni registrirano organizacijo, katere članice so lokalne mladinske organizacije. Območje, na katerem deluje, določi minister za izobraževanje. Nacionalna organizacija mladinskega dela je registrirana organizacija, ki se ukvarja predvsem z izobraževalnimi, raziskovalnimi, založbenimi in drugimi aktivnostmi, ki spodbujajo razvoj mladinskega dela.

Irski zakon predvideva kar štiri različne statuse mladinskih organizacij²⁰. Organizacijam status po navadi za tri leta podeljuje minister, status pa se lahko tudi podaljša. Minister lahko imenuje organizacijo, ki predstavlja mladinske organizacije (torej krovno organizacijo) za predpisano nacionalno reprezentativno mladinsko organizacijo, ki imenuje člane v nacionalni posvetovalni odbor. Pooblaščen organizacija je organizacija, ki se občasno ukvarja z mladinskimi programi in storitvami. Za odobreno nacionalno prostovoljno mladinsko organizacijo minister imenuje organizacijo, ki izvaja mladinske programe in storitve vsaj v dveh strokovnih izobraževalnih področjih. Imenovana lokalna prostovoljna mladinska organizacija pridobi status na podlagi imenovanja Strokovnega izobraževalnega odbora, če na njegovem območju izvaja mladinske programe in storitve.

Mladinske organizacije v Avstriji so prostovoljna združenja s pravno osebnostjo, katerih večino članstva predstavljajo mladi in ki igrajo pomembno vlogo po celotni Avstriji, njihov glavni namen pa je predstavljanje in razvijanje interesov mladih ter opravljanje mladinskega dela.

Za pridobitev statusa nacionalne mladinske organizacije v Flamskem delu Belgije mora organizacija:

delovati v korist mladih vsaj v štirih provincah,
biti registrirana v skladu z Zakonom o neprofitnih pravnih osebah,
njen namen mora biti izvajanje mladinskega dela v skladu s statutom organizacije.

Organizacije morajo nadzorovati lokalne mladinske organizacije, zagotavljati storitve za mlade, nadzorovati usposabljanja mladinskih delavcev in razvoj produktov. Višino subvencij, ki jih pridobijo organizacije, vsako leto določi vlada.

Mladinski centri

Glavna značilnost mladinskih centrov je izvajanje dejavnosti za mlade. Gre predvsem za svetovanje, informiranje in zagotavljanje možnosti za aktivno preživljanje prostega časa. Ustanovitelji mladinskih centrov so lahko različni, njihova narava pa je neprofitna. Zakoni, ki vsebujejo določbe o mladinskih centrih, določajo tudi principe financiranja. Najpogostejši pogoj, ki ga zakonodaja zahteva, je primeren prostor oziroma lokacija.

Finci v zakonu določajo samo, da lahko nacionalni mladinski centri dobijo subvencijo za gradnjo in delovanje. Subvencije se primarno delijo na podlagi koristnosti centra za mlade in politike delovanje. Subvencijo pa lahko dobijo tudi novoustanovljeni centri na podlagi ocene načrta dejavnosti.

²⁰ Organizacije pridobijo sredstva glede na svoj status.

Podrobneje pogoje financiranja določa vladni dekret, ki nacionalne mladinske centre definira kot centre, katerih ustanovitelji so lokalne oblasti, mladinske organizacije, organizacije mladinskega dela ali druge organizacije. Subvencijo lahko dobijo centri, ki jih odobri ministrstvo, na podlagi izpolnjevanja naslednjih pogojev:

- center mora imeti primerno zemljišče in prostore za nacionalno uporabo,
- primarno mora biti center namenjen nacionalnim mladinskim aktivnostim, šolskim taborom, šolam v naravi in mladinskemu turizmu,
- center mora izvajati aktivnosti povezane z mladinskim delom, šolskimi tabori, šolami v naravi in mladinskim turizmom,
- narava centra mora biti neprofitna, morebiten dobiček se mora porabiti za razvoj centra in njegovih dejavnosti.

Za razvoj, podporo praksi in informiranje sektorja in o sektorju flamska vlada subvencionira podporni center mladinske politike. Namen centra je prispevati k boljšemu delovanju mladinskega dela. Funkcije centra:

- zbiranje in širjenje informacij,
- razvoj metodologij in usposabljanje za participacijo,
- komuniciranje,
- zagotavljanje storitev,
- raziskave,
- platforma.

Center mora biti ustanovljen po Zakonu o neprofitnih pravnih osebah, v upravne organe morajo biti uravnoteženo vključeni reprezentativni partnerji in strokovnjaki, center pa mora sprejeti in implementirati strateški memorandum. O višinah subvencij določa vlada. Subvencije se delijo za obdobje treh let, porabijo pa se lahko za osnovne stroške za delovanje in osebe.

Financiranje

Zakonodajec se glede določil za financiranje mladinske politike med seboj zelo razlikuje. Nekateri zakoni zelo natančno določajo pogoje za pridobitev, zmanjšanje in izgubo subvencij, drugi pa pravila financiranja določajo zelo na splošno in podrobnejšo ureditev prepuščajo podzakonskim aktom.

Prav tako so opazne razlike pri ločevanju med državnim in občinskim proračunom. V nekaterih državah sta proračuna strogo ločena in morajo občine sredstva za financiranje mladinskega dela zagotavljati iz lastnih virov. Spet druge pa posebej določajo, da se aktivnosti mestnih oziroma občinskih svetov glede oblikovanja in implementacije mladinske politike subvencionirajo iz državnega proračuna.

Pogoji za pridobitev sredstev so večinoma formalni (območje delovanja, članstvo, demokratične strukture odločanja, ipd.), nekateri zakoni določajo tudi vsebinske pogoje (ciljna usmerjenost organizacije, nameni, ki so skladni z določbami zakona, itd.), finski zakon pa je vezan predvsem na delo in učinek.

Finski zakon določa, da lokalne oblasti dobijo zakonsko določena sredstva iz državnega proračuna, s katerimi pokrijejo operativne stroške mladinskega dela.

V državni proračun se lahko vključi postavka, iz katere so bodo plačevale letne subvencije mladinskim organizacijam na podlagi njihovega dela in učinka. Pri ocenjevanju načrtovanih in

realiziranih dejavnosti se kot skupni kriteriji uporabljajo kvaliteta, obseg in stroškovna učinkovitost dejavnosti. Druga faktorja, ki še vplivata na dodelitev splošne subvencije sta tematska skladnost in socialni pomen prijaviteljevih dejavnosti glede na delokrog Ministrstva za šolstvo, ki odloča o letnih subvencijah.

Vladni dekret o mladinskem delu določa, da so vse tri statusne oblike mladinskih organizacij²¹ upravičene do državnih subvencij. Za pridobitev subvencije morajo podati prijavo na Ministrstvo za šolstvo. Dekret definira tudi državne mladinske centre in določa, na kakšni podlagi so upravičeni do sredstev in za kaj se lahko denar porabi. Dekret predvideva tudi poseben posvetovalni odbor za razdeljevanje subvencij.

Irski Strokovno izobraževalni odbor vsako leto pripravi proračun mladinskega dela, ki predvideva prihodke in porabo za prihodnje leto²². Proračun mora odobriti minister, ki ga lahko dopolni ali spremeni. Strokovno izobraževalni odbor mora nadzorovati porabo in paziti, da poraba ne preseže predvidene. Za izvajanje namena zakona lahko minister vsako leto dodeli določena sredstva Odboru ali različnim statusnim organizacijam. Organizacija, ki pridobi omenjena sredstva, mora voditi posebne račune in izkazati njihovo namensko porabo. Zakon določa še postopek v primeru, če želi minister zaradi neizpolnjevanja pogojev sredstva zmanjšati ali ukiniti.

Avstrijski zakon določa veliko pogojev, ki jih mora izpolnjevati mladinski projekt za pridobitev sredstev²³. Upravičenci do sredstev so centralne članske mladinske organizacije, mladinske iniciative in institucije za odprto mladinsko delo, če so formalno registrirane in izpolnjujejo druge v zakonu našteje formalne pogoje. Za pridobitev sredstev morajo upravičenci vložiti prijavo. Oblike sredstev, ki jih predvideva zakon, so osnovna sredstva, sredstva za projekte in sredstva za posebne vidike otroškega in mladinskega dela. Za vsako od oblik zakon še posebej našteva pogoje, ki jih morajo organizacije izpolnjevati za pridobitev teh sredstev.

Flamski vladni dekret določa, katere formalne pogoje morajo izpolnjevati združenja za pridobitev subvencije. Določeni so tudi dodatni pogoji, ki jih mora organizacija izpolnjevati po pridobitvi statusa²⁴. Nadalje zakon pri posameznih določbah določa, komu gredo letne subvencije. Tako subvencije dobijo mladinske organizacije, mladinski sveti za osnovne operativne stroške in stroške osebja, podporni centri za mladinsko politiko²⁵, projekti z namenom spodbujanja vključevanja mladih, itd. Vlada razdeli veliko subvencij v različne namene, vendar je zakon zelo strog glede pogojev in postopkov pridobivanja, zmanjševanja in ukinitve subvencij. Vlada zagotavlja subvencije tudi občinskim oziroma mestnim svetom in predstavniškim svetom province za oblikovanje in implementiranje mladinske občinske oziroma provincialne politike mladinskega dela.

4. FINANČNE POSLEDICE ZA PRORAČUN DRŽAVE IN DRUGE POSLEDICE PREDLOGA ZAKONA

Zaradi uveljavitve tega zakona ne bo finančnih posledic za proračun države

²¹ Glej zgoraj.

²² Zakon zelo natančno določa, kaj mora proračun vsebovati.

²³ Promocija interesov mladine, participacija mladih v vseh sferah javnega življenja, razvijanje osebnosti, skrb za fizičen, čustven in intelektualni razvoj mladih, itd.

²⁴ Sodelovanje v študijah, ki jih je naročila vlada, iz računov mora biti razvidno, kako so sredstva razdelili, itd.

²⁵ Ustanovljeni z namenom razvoja, podpore praksi in informiranja sektorja.

5. DRUGE POSLEDICE ZAKONA

Zakon bo imel pozitivne posledice v izboljšanju organizacijskega delovanja Mladinskega sveta Slovenije, lokalnih mladinskih svetov ter mladinskih organizacij. Drugih posledic zakona ne bo.

6. RAZLOG ZA OBRAVNAVO PO SKRAJŠANEM POSTOPKU

Ni zahteve po skrajšanem postopku.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o mladinskih svetih (Uradni list 70/2000) se 2. člen spremeni tako, da se po novem glasi:

»2.člen

- (1) V Mladinski svet Slovenije se združujejo nacionalne mladinske organizacije.
- (2) Nacionalne mladinske organizacije so: društva, zveze društev, avtonomne mladinske organizacije, ki delujejo v okviru društev, zvez društev, sindikatov ali političnih strank, različnih družbenih, nazorskih in političnih usmeritev, ki opravljajo javno koristne dejavnosti za mladino, in ki imajo najmanj 90% članstva v starosti do 29 let in 70% članov vodstva v starosti od 15 do 29 let.
- (3) Mladinski svet Slovenije pri svojem delu sodeluje tudi z mladinskimi sveti lokalnih skupnosti in drugimi organizacijami, ki ne izpolnjujejo v tem členu določenih pogojev in delujejo za mlade, če tako določa statut Mladinskega sveta Slovenije.«

2. člen

Za 2. členom se doda 2a. člen, ki se glasi:

»2.a člen

- (1) V mladinske svete lokalnih skupnosti se združujejo lokalne mladinske organizacije.
- (2) Lokalne mladinske organizacije so: društva, zveze društev, avtonomne mladinske organizacije, ki delujejo v okviru društev, zvez društev, sindikatov ali političnih strank in notranje organizacijske enote nacionalnih mladinskih organizacij, vendar največ ena v posameznem mladinskem svetu lokalne skupnosti, s sedežem v lokalni skupnosti, različnih družbenih, nazorskih in političnih usmeritev, ki opravljajo javno koristne dejavnosti za otroke in mladino, in ki imajo najmanj 90% članstva v starosti do 29 let in 70% članov vodstva v starosti od 15 do 29 let.
- (3) V mladinski svet lokalne skupnosti se združujejo tudi druge organizacije v samoupravni lokalni skupnosti, ki ne izpolnjujejo v tem členu določenih pogojev in delujejo za mlade, če tako določa statut mladinskega sveta lokalne skupnosti. Druge organizacije, opredeljene v tem odstavku, nimajo pravice glasovanja na najvišjem organu mladinskega sveta lokalne skupnosti.
- (4) V posamezni samoupravni lokalni skupnosti je lahko organiziranih več mladinskih svetov lokalne skupnosti. Na predlog Mladinskega sveta Slovenije ali občinskega oziroma mestnega sveta samoupravne lokalne skupnosti lahko občinski oziroma mestni svet

samoupravne lokalne skupnosti odloči o reprezentativnosti na področju samoupravne lokalne skupnosti.«

3. člen

Za 2a. členom se doda se 2b člen, ki se glasi:

»2b člen

Združevanja v Mladinski svet Slovenije in mladinske svete lokalnih skupnosti temelji na načelih svobodnega združevanja, enakopravnosti in vzajemnega spoštovanja avtonomnosti vsake organizacije.«

4. člen

V 5. členu se v prvi alineji beseda »izvajaja« nadomesti z besedo »podpira«, črta se besedi »otrok in«.

5. člen

6. člen spremeni tako, da se po novem glasi:

»6. člen

Vlada, ministrstva in drugi državni organi ter organi samoupravnih lokalnih skupnosti morajo pri pripravi predlogov zakonov in drugih predpisov, ki vplivajo na življenje in delo mladih ali mladinskih organizacij, o tem pravočasno obvestiti Mladinski svet Slovenije oziroma mladinske svete lokalnih skupnosti.«

6. člen

V 7. členu se črta besedna zveza: »na podlagi predloženega programa«.

7. člen

V 8. členu se doda 6. alineja, ki se glasi:

»Za vprašanja glede opravljanja pridobitne dejavnosti, ki niso urejena v tem zakonu, se uporablja zakon, ki ureja društva.«

8. člen

V 12. členu se črta beseda »članov« in doda besedna zveza »organizacij članic«.

9. člen

(1) V 14. členu se v prvem odstavku besedna zveza »S kaznijo od 250.000 do 500.000 tolarjev« nadomesti z besedno zvezo »S kaznijo od 1000 do 2000 evrov«.

(2) V 14. členu se v drugem odstavku besedna zveza »Z denarno kaznijo od 50.000 do 100.000 tolarjev« nadomesti z besedno zvezo »Z denarno kaznijo od 200 do 400 evrov«.

10. člen

Ta zakon začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka:
Ljubljana, dne

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu

S 1. členom predloga zakona se v 2. člen Zakona o mladinskih svetih dodatno odpre prostor za včlanjevanje avtonomnih mladinskih organizacij, ki delujejo v mladinskem polju, obenem pa se vgradi varovalo z dvigom zahtevanega deleža spodnjega praga članstva do 29 let s 70% na 90%.

Obstoječa rešitev je predstavljala ovire za članstvo pri tistih mladinskih organizacijah, kjer poteka delo po načelu mladi za mlajše, pri čemer je prejšnje določilo, ki je kot pogoj navajalo spodnjo starostno mejo 15 let izključevalo ravno te organizacije. Z ohranitvijo obstoječega praga pri določilu, da mora biti 70 odstotkov vodstva v starosti od 15 do 29 let se ohranja zagotovilo, da gre v primeru upravičencev dejansko za strukturo, ki je v večinski meri v upravljanju mladih.

S tretjim odstavkom se opredeli akt, kjer se uredi sodelovanje s sorodnimi organizacijami. V praksi se je izkazal interes organizacij s pretežno otroško populacijo, ki pa v enem delu prehaja v polje mladostništva, s čimer obstaja interes po medinstitucionalnem usklajevanju.

K 2. členu

Z 2. členom predloga zakona se uvede 2a. člen, ki, z enakim namenom kot prvi člen, dodatno odpre prostor za včlanjevanje avtonomnih mladinskih organizacij, ki delujejo v mladinskem polju, obenem pa se vgradi varovalo z dvigom zahtevanega deleža spodnjega praga članstva do 29 let s 70% na 90%. Obstoječa rešitev je predstavljala ovire za članstvo pri tistih mladinskih organizacijah, kjer poteka delo po načelu mladi za mlajše, pri čemer je prejšnje določilo, ki je kot pogoj navajalo spodnjo starostno mejo 15 let izključevalo ravno te organizacije. Z ohranitvijo obstoječega praga pri določilu, da mora biti 70 odstotkov vodstva v starosti od 15 do 29 let se ohranja zagotovilo, da gre v primeru upravičencev dejansko za strukturo, ki je v večinski meri v upravljanju mladih.

S tretjim odstavkom se opredeli akt, kjer se uredi sodelovanje s sorodnimi organizacijami. V praksi se je izkazal interes organizacij s pretežno otroško populacijo, ki pa v enem delu prehaja v polje mladostništva, s čimer obstaja interes po medinstitucionalnem usklajevanju.

V četrtem odstavku se opredeli reprezentativnost mladinskega sveta lokalne skupnosti v samoupravni lokalni skupnosti ter s tem prepreči podvajanje lokalnih mladinskih svetov znotraj ene lokalne skupnosti. Vpeljana ureditev sicer ne preprečuje, da se v neki lokalni skupnosti ne moreta ustanoviti dva ali več mladinskih svetov lokalnih skupnosti, vendar lahko v tem primeru samoupravna lokalna skupnost na lastno pobudo ali na predlog Mladinskega sveta Slovenije odloči, kateremu bo podelila pravice, ki izhajajo iz tega zakona (pravica do obveščanja, do financiranja itd.).

K 3. členu

Pri 3. členu gre z vstavitvijo 2b. člena za večanje vidnosti za že obstoječe besedilo.

K 4. členu

S 4. členom se spremeni ena od funkcij, naštetih v petem členu Zakona o mladinskih svetih iz izvajalske v podporno. Dejstvo je, da je obstoječa rešitev zajemala preveč ambiciozen cilj, ki ga ob upoštevanju okoliščin ni bilo moč ustrezno zagotoviti. Menjava funkcije v podporno je tudi bližje naravi organizacije, ki deluje kot krovna, kar pomeni, da njen primarni namen ni izvajanje operacij za izboljšanje temveč podpiranje članic pri le-tem.

V nadaljevanju je črtana beseda »otrok«, s čimer je namen mladinskih svetov usklajen tako s poslanstvom, kot s poimenovanjem. Novo poimenovanje namena na ta način odraža namen zakona tudi v tem členu.

K 5. členu

Pri 5. členu gre za spremembo besedila na način, da se besedna zveza »pred določanjem predlogov zakonov« spremeni v »pri pripravi predlogov zakonov«. Gre za stilsko primernejšo opredelitev namena, po kateri naj pristojni organi pri pripravi predlogov zakonov in drugih predpisov o tem obvestijo mladinske svete. Izpostavljamo, da je v predlogu Zakona o javnem interesu na področju mladinskega dela navedeno, da je pristojnost podajanje mnenja o zakonih in drugih predpisih, ki imajo vpliv na mladino, dana Svetu Vlade za mladino. Na podlagi tega, se v tem členu ohranja vloga, kot je bila navedena izvorno, to je, da se mladinske svete o predlogih dokumentov zgolj obvesti, niso pa pristojni organi zavezani pridobiti njihovih mnenj.

V nadaljevanju stavka je besedna zveza »ki neposredno vplivajo« razširjena z obliko »ki vplivajo«. S tem je zajet širši nabor predpisov, ki naj bi bili predstavljeni mladinskim svetom. O kriterijih, na podlagi katerih naj organ presodi ali predpis v pripravi vpliva na mlade in je zato o tem obvezan obvestiti mladinske svete, si organ pomaga v povezavi s predlogom Zakona o javnem interesu na področju mladinskega dela, kjer so podrobneje navedena interesna področja mladinskega polja. V okviru tega še posebej s ciljnim področji, kot jih navaja ZJIMD. Če predpis v pripravi zajema področja, ki so omenjena v ciljnih področjih mladinskega dela z ZJIMD, potem izpolnjuje ta pogoj in je o tem pristojni organ zavezan obvestiti mladinski svet.

K 6. členu

S 6. členom se v 7. členu črta besedna zveza »na podlagi predloženega programa« s tem pa je umaknjena razlaga, kot da je to edini pogoj za pridobivanje proračunskih sredstev. Pogojev je več, prav tako kriterijev in meril, pristojnosti so razdeljene glede na nacionalno in lokalno raven, opredeljene pa so s predpisi, ki se nanašajo na javna sredstva.

K 7. členu

S 7. členom se v 8. členu Zakona o mladinskih svetih dodatno opredeli predpis, s katerim se urejajo področja financ za mladinske svete. S tem se odpravi normativni manko na tem področju.

K 8. členu

V 8. členu se popravi stilsko neustrezna rešitev, ki v 12. členu Zakona o mladinskih svetih navaja »člane«, čeprav se mladinske svete ne včlanjujejo posamezni člani temveč organizacije – članice. Opredelitev, da se nekaj zgodi po volji »organizacij članic« je tako mnogo natančnejša kot dikcija, da se nekaj zgodi po volji »članov«.

K 9. členu

Z 9. členom se v Zakonu o mladinskih svetih uporabo rešitev izraženo v valuti tolar nadomesti z uporabo rešitev v valuti evro. Po pretvorbi zneskov se je v prvem koraku uporabil menjalni tečaj Banke Slovenije, v drugem pa se je opravila smiselna zaokrožitev zneskov na stotice.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

2.člen

- (1) V Mladinski svet Slovenije se združujejo nacionalne mladinske organizacije.
- (2) Nacionalne mladinske organizacije so: društva, zveze društev, avtonomne mladinske organizacije, ki delujejo v okviru društev, zvez društev, sindikatov ali političnih strank, različnih družbenih, nazorskih in političnih usmeritev, ki opravljajo javno koristne dejavnosti za mladino, in ki imajo najmanj 90% članstva v starosti do 29 let in 70% članov vodstva v starosti od 15 do 29 let.
- (3) Mladinski svet Slovenije pri svojem delu sodeluje tudi z mladinskimi sveti lokalnih skupnosti in drugimi organizacijami, ki ne izpolnjujejo v tem členu določenih pogojev in delujejo za mlade, če tako določa statut Mladinskega sveta Slovenije.«

2.a člen

- (1) V mladinske svete lokalnih skupnosti se združujejo lokalne mladinske organizacije.
- (2) Lokalne mladinske organizacije so: društva, zveze društev, avtonomne mladinske organizacije, ki delujejo v okviru društev, zvez društev, sindikatov ali političnih strank in notranje organizacijske enote nacionalnih mladinskih organizacij, vendar največ ena v posameznem mladinskem svetu lokalne skupnosti, s sedežem v lokalni skupnosti,

različnih družbenih, nazorskih in političnih usmeritev, ki opravljajo javno koristne dejavnosti za otroke in mladino, in ki imajo najmanj 90% članstva v starosti do 29 let in 70% članov vodstva v starosti od 15 do 29 let.

- (3) V mladinski svet lokalne skupnosti se združujejo tudi druge organizacije v samoupravni lokalni skupnosti, ki ne izpolnjujejo v tem členu določenih pogojev in delujejo za mlade, če tako določa statut mladinskega sveta lokalne skupnosti. Druge organizacije, opredeljene v tem odstavku, nimajo pravice glasovanja na najvišjem organu mladinskega sveta lokalne skupnosti.
- (4) V posamezni samoupravni lokalni skupnosti je lahko organiziranih več mladinskih svetov lokalne skupnosti. Na predlog Mladinskega sveta Slovenije ali občinskega oziroma mestnega sveta samoupravne lokalne skupnosti lahko občinski oziroma mestni svet samoupravne lokalne skupnosti odloči o reprezentativnosti na področju samoupravne lokalne skupnosti.«

2.b člen

Združevanja v Mladinski svet Slovenije in mladinske svete lokalnih skupnosti temelji na načelih svobodnega združevanja, enakopravnosti in vzajemnega spoštovanja avtonomnosti vsake organizacije.

5. člen

Mladinski svet Slovenije in mladinski svet lokalne skupnosti v skladu s temeljnim aktom:

- podpira dejavnosti s področja socialne politike mladine, vzgoje in izobraževanja, prostočasnih dejavnosti, kulture, javnega obveščanja in mednarodnega sodelovanja;
- zagotavlja pogoje za delovanje in razvoj interesnih oblik združevanja mladih;
- omogoča sodelovanje mladih pri sprejemanju zakonskih in drugih predpisov, ki vplivajo na življenje in delo mladih;
- opravlja druge naloge za uveljavljanje interesov mladih, opredeljenih s temeljnim aktom.

6. člen

Vlada, ministrstva in drugi državni organi ter organi samoupravnih lokalnih skupnosti morajo pri pripravi predlogov zakonov in drugih predpisov, ki vplivajo na življenje in delo mladih ali mladinskih organizacij, o tem pravočasno obvestiti Mladinski svet Slovenije oziroma mladinske svete lokalnih skupnosti.

7. člen

Sredstva za delovanje pridobiva Mladinski svet Slovenije in mladinski sveti lokalne skupnosti:

- iz proračuna Republike Slovenije in proračunov lokalnih skupnosti ,
- s članarino,
- iz naslova premoženjskih pravic,
- z darili in volili,
- s prispevki donatorjev,

- iz lastne dejavnosti,
- iz drugih virov.

8. člen

- (1) Mladinski svet Slovenije in mladinski sveti lokalnih skupnosti lahko neposredno opravljajo pridobitno dejavnost pod pogoji, ki jih za opravljanje te dejavnosti določa zakon.
- (2) Pridobitna dejavnost mora biti določena v temeljnem aktu in mora biti povezana z nameni in nalogami Mladinskega sveta Slovenije in mladinskih svetov lokalnih skupnosti ter se lahko opravlja v obsegu, potrebnem za njihovo doseganje.
- (3) Prihodki iz pridobitnih dejavnosti ne smejo predstavljati pretežnega dela vseh prihodkov Mladinskega sveta Slovenije in mladinskih svetov lokalnih skupnosti.
- (5) Presežek prihodkov nad odhodki, ki je dosežen z neposrednim opravljanjem pridobitne dejavnosti, se sme uporabiti le za doseganje namenov in nalog Mladinskega sveta Slovenije in mladinskih svetov lokalnih skupnosti, v skladu s temeljnim aktom.
- (6) Vsaka delitev premoženja Mladinskega sveta Slovenije in mladinskih svetov lokalnih skupnosti med njegove člane je nična.
- (7) Za vprašanja glede opravljanja pridobitne dejavnosti, ki niso urejena v tem zakonu, se uporablja zakon, ki ureja društva

12. člen

Mladinski svet Slovenije in mladinski sveti lokalnih skupnosti lahko prenehajo po volji organizacij članic.